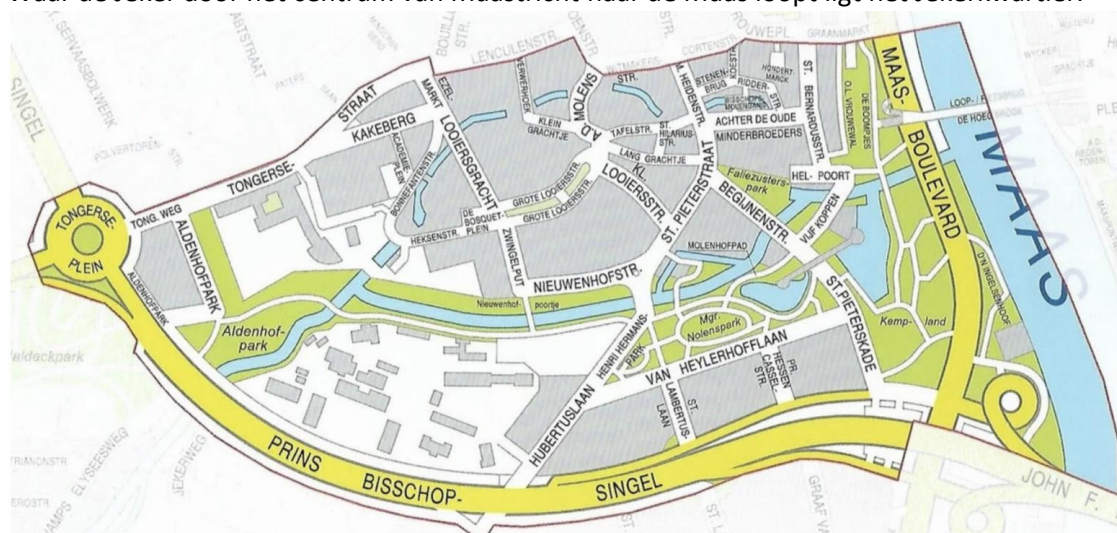

Beleidsvisie Bewonersvereniging Jekerkwartier

Zomer 2023

Inleiding

Waar de Jeker door het centrum van Maastricht naar de Maas loopt ligt het Jekerkwartier.

De bewoners daarvan willen het woonkarakter behouden en versterken. Daartoe is in 2014 de Bewonersvereniging Jekerkwartier opgericht. De doelstelling van de vereniging werd nader uitgewerkt in een [beleidsvisie](#).

Na een periode van bijna 10 jaar ligt actualisering in de rede. Op 6 februari 2023 werden de leden hierover geraadpleegd rond de thema's 1. Wonen, duurzaamheid en leefbaarheid; 2. Verkeer, openbaar vervoer en milieu; 3. Informeren en ontmoeten en 4. Toerisme, horeca en recreatie. De daarbij gevoerde discussies zijn verwerkt in deze vernieuwde beleidsvisie, die op 3 juli 2023 aan de Algemene Ledenvergadering is voorgelegd.

Het Jekerkwartier

In het Jekerkwartier wonen weinig kinderen, veel studenten en veel ouderen. Het aantal eenpersoonshuishoudens is relatief hoog.

Leeftijdsgroepen	aantal
0 tot 15 jaar	60
15 tot 25 jaar	520
25 tot 45 jaar	375
45 tot 65 jaar	285
65 jaar of ouder	380
Huishoudens totaal	1125
Eenpersoonshuishoudens	800
Huishoudens zonder kinderen	255
Huishoudens met kinderen	75

Bron: CBS; <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85318NED/table?dl=7AE1B>

Het Jekerkwartier huisvest faculteiten en opleidingen van [Universiteit](#) en [Zuyd Hogeschool](#). Die geven samen met een lagere school, horeca, winkels, galleries, een museum en evenementen een 'Quartier Latin'-gevoel. Tal van talen nemen de functie van het *Mestreechs* over. Hogeschool Zuyd (conservatorium en toneelacademie) gaat vertrekken. Wij pleiten voor gedifferentieerde woningbouw in de vrijkomende gebouwen.

Bewonersvereniging Jekerkwartier

Het Jekerkwartier kent 1600 bewoners. Daarvan zijn er 200 betalend lid van de [Bewonersvereniging Jekerkwartier](#). Ruim 300 mailadressen worden via de [nieuwsbrief](#) op de hoogte gehouden. Iedereen kan de website (<https://bewonersjekerkwartier.nl>) raadplegen.

De vereniging streeft behoud en verbetering van de woonkwaliteit in het Jekerkwartier na.¹

Langs de lijn van de hierboven vermelde thema's inventariseren leden en bestuur wat goed gaat, wat beter kan en wat aan wensen leeft.²

Versterken wat goed gaat, oppakken van verbeterpunten en werken aan realisatie van wensen doet het bestuur van de vereniging door de doelstelling te bewaken, actief initiatieven te ontwikkelen ter realisatie van de doelstelling en te reageren op ontwikkelingen:

- Contact onderhouden met de gemeente Maastricht (raad, college van burgemeester en wethouders, diensten en vertegenwoordigers daarvan, stadsdeelwethouder en stadsdeelregisseur)
- Deelnemen aan stadsrondes over onderwerpen die voor het Jekerkwartier van belang zijn
- Deelnemen aan en stimuleren van overleg met zusterorganisaties uit andere buurten (met inbegrip van Buurtbalans)
- Instellen van en participeren in werkgroepen rond projecten (waarbij ook leden zitting kunnen nemen in een werkgroep)
- Samenwerking met organisaties die van betekenis zijn voor de doelstelling van de vereniging (denk aan milieudefensie die ook voor het Jekerkwartier opkomt voor het milieu)³
- Spreken met ontwikkelaars van projecten in het Jekerkwartier
- Deelname aan Klankbordgroep Horeca en Klankbordgroep Evenementen
- Informatie vergaren en verspreiden (o.m. via de Nieuwsbrief en Website) over alles wat de doelstelling van de vereniging raakt
- Incidenteel of periodiek overleg voeren met andere actoren in het Jekerkwartier
- Organiseren van activiteiten en themabijeenkomsten voor leden

Het bestuur vergadert elke maand en legt jaarlijks verantwoording af aan de leden. Het bestuur ambieert totstandkoming van een beleidscyclus waarin plannen worden gemaakt, uitgevoerd en geëvalueerd.

¹ In de [statuten](#) is dat als volgt geformuleerd. *De vereniging heeft ten doel: het woon- en leefklimaat van de bewoners van het Jekerkwartier en bewoners van de direct daaraan grenzende straten te behouden en te verbeteren.*

² Het volledige overzicht van alle opmerkingen kan bij het bestuur worden aangevraagd.

³ Een [overzicht](#) van de organisatie staat op de website.

1. Wonen, duurzaamheid en leefbaarheid

Woonkwaliteit wordt bepaald door bewoners, faciliteiten en activiteiten. Dat wordt hier en in de volgende thema's nader toegelicht

De volgende (niet-limitatieve) lijst geeft inzicht in het actieve gebruik van het Jekerkwartier: vaste bewoners, tijdelijke bewoners, gezinnen, alleenstaanden, ouderen, studenten, onderwijsinstellingen, uitbaters van horeca, hotels, Airbnb, Bed and Breakfasts, en winkels, huurders en bezitters van panden, regelgevers, vergunning vragers, fietsers, autorijders, parkeerders, openbaarvervoerbedrijven, vuilophalers, leveranciers, verhuizers, koeriers, toeristen, bezitters van een pied-à-terre.

Al deze actoren en voorzieningen kunnen in samenhang de woonkwaliteit versterken maar ook aantasten. Het is dus nodig de woonkwaliteit te beschermen en te verbeteren.

Woonkwaliteit hangt samen met een evenwichtige bevolkingsopbouw, sociale cohesie, schone lucht, voldoende groen, bewegingsvrijheid en passende voorzieningen.⁴ Met Tapijn en stadspark is het Jekerkwartier al groen. De straten moeten verder worden vergroend.

De bewoners van ons kwartier loven het woongenot én maken zich zorgen over ontwikkelingen die het woonklimaat op korte en lange termijn aan kunnen tasten.

Behoorlijk veel woningen worden maar af en toe bewoond. Er zijn maar weinig woningen waar gezinnen wonen. Kamers en appartementen wisselen zeer regelmatig van bewoner(s). Een ander soort doorstroming moet tot stand worden gebracht. Bouw voor jonge gezinnen. Help ouderen die bereid zijn hun te grote huis te verruilen voor een mooi appartement.

Tot nu was in het centrum geen limiet aan verkamering waardoor in sommige straten vooral studenten wonen. Gelukkig is in het voorjaar van 2023 de norm voor verkamering ook in het centrum op 20% gesteld.

Schoonhouden en afvoer van vuilnis is van betekenis voor de woonkwaliteit. Dat moet dus beter.⁵

Horeca en evenementen maken verblijven in het Jekerkwartier levendig. Geluid en drukte storen het woongenot van de bewoners. Vereniging, gemeente en ondernemers dragen samen de verantwoordelijkheid voor evenwicht.

2. Verkeer, openbaar vervoer en milieu

Dwars door het Jekerkwartier loopt een zeer drukke doorgaande route. Op de Sint Pieterstraat wordt hard gereden terwijl automobilisten die een parkeerplaats zoeken de andere straten in het kwartier doen vollopen.

Het Jekerkwartier moet autoluw worden (auto te gast). Schaarse parkeerplaatsen zijn voor bewoners; gasten parkeren aan de rand van de stad. Bereiken en verlaten van het Jekerkwartier moet voor iedereen mogelijk worden door een fijnmazig net van verbindingen met kleinere bussen.

Aanpak van verkeers- en parkeerdruk is complex. Hetzelfde kan worden gezegd over vermindering van fijnstof en andere stoffen die de gezondheid aantasten. Verbeteringen vergen veel inzet en

⁴ Zie voor criteria voor de aantrekkelijkheid van een stad NRC van 24 mei 2023 (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/23/arnhem-is-de-aantrekkelijkste-stad-in-het-groen-en-blauw-a4165422>).

⁵ Wij vertrouwen er op dat het nieuwe afvalbeleid vanaf 2024 gaat helpen.

lange adem. Waar met bepaalde maatregelen snel iets kan worden bereikt (laaghangend fruit) moeten die worden doorgevoerd.⁶ Fietsen en lopen dragen bij aan oplossen van de overlast totdat fietsers hun vervoermiddel massaal stallen en ruimte voor voetgangers in beslag nemen. Uitbreiding van fietsenstallingen is noodzakelijk, evenals aanpak van foutparkeren.

Brommers, auto's met verbrandingsmotoren en leveranciers met grote diesel aangedreven vrachtauto's vervuilen de lucht in de stad.⁷

Verkeersborden moeten zonder tekst voor iedereen duidelijk zijn. Dat maakt meertalige borden overbodig en tast het straatbeeld minder aan.

Dat bussen elektrisch zijn geworden is een zegen. Het verdwijnen van buslijnen in het Jekerkwartier een schande. Wij bepleiten herstel van openbaar vervoer middels kleine busjes.

De universiteit zette belangrijke stappen op weg naar een rookvrije samenleving. Dat gaat ten koste van de leefbaarheid net buiten universitaire locaties waar nu sprake is van peukenzeeën en luchtvervuiling. Samen met de universiteit en de gemeente zoekt de Bewonersvereniging Jekerkwartier naar verbeteringen.

De Bewonersvereniging Jekerkwartier wil van het Jekerkwartier een *sjiëk en sjoen* stadsdeel maken waar goed bewegen en schoon ademen mogelijk is.

3. Informeren en ontmoeten

Het bestuur van de Bewonersvereniging Jekerkwartier informeert leden en belangstellenden via Nieuwsbrief en website. Leden en bestuur ontmoeten elkaar bij de jaarvergadering, nieuwjaarsborrel en themabijeenkomsten over gebeurtenissen of projecten.

Van het aanbod van (culturele) wandelingen wordt door leden en aanhang dankbaar gebruik gemaakt. Het bestuur wil dat -met hulp van leden- verder uitbouwen.

Ons kwartier biedt faciliteiten voor spontane, georganiseerde en ongedwongen ontmoetingen.

Ontmoetingen tussen vaste en tijdelijke bewoners kunnen het woongenot bevorderen. Ook "nabuurchap" is belangrijk voor de sociale cohesie. Het bestuur hoopt dat de leden met vruchtbare voorstellen komen. Leden vormen werkgroepen en doen voorstellen voor themabijeenkomsten.

4. Toerisme, horeca en recreatie

Wij dromen van een wijk die gezellig blijft. Waar geen gehoorbescherming nodig is en praten niet stoort. Waar wij consumerend kunnen genieten zonder andermans genot tekort te doen.

Horeca, gemeente en bewoners stelden een [gebiedsprofiel voor Koestraat, Stenenbrug, Ridderstraat en Cortenstraat](#) op dat op 10 april 2018 door [B&W werd vastgesteld](#). Zo'n profiel biedt waarborgen voor de woonkwaliteit. Elke straat van ons kwartier verdient zo'n profiel.

Er zijn dagen dat massa's ons voor de voeten lopen. Kan de in de omgevingsvisie voorgestelde ontwikkeling van hoogwaardig verblijfstoerisme wonen en tijdelijk verblijf in balans houden? Het nieuwe evenementenbeleid en de geactualiseerde omgevingsvisie 2040 zullen grenzen moeten stellen.

⁶ Denk aan beter in de markt zetten van P&R of een scanauto voor geparkeerde auto's.

⁷ 0-emissie stadslogistiek is veelbelovend maar niet genoeg. Wij wachten op de milieuzone.

Wij blijven samen met horeca, gemeente en organisatoren van evenementen zoeken naar soms verloren evenwichten. Wij denken daarbij onder andere aan het verlengen van de terrasvrije periode en het beperken van aantal en duur van evenementen.

Hoe nu verder

Rond de vier thema's is veel werk te verzetten. Samen met de leden wil het bestuur zich inzetten voor het bereiken van de hierboven gestelde doelen.

Wij gaan opnieuw werkgroepen in het leven roepen rond verschillende thema's. Die werkgroepen kunnen deze beleidsvisie verder concretiseren.

Voor de uitvoering van onze beleidsvoornemens vervult de komende [omgevingswet](#) een belangrijke rol. Die nieuwe wet vervangt de huidige bestemmingsplannen door een heel nieuw stelsel met omgevingsvisies en omgevingsplannen. Als eerste nu de te actualiseren Maastrichtse omgevingsvisie 2040.

Participatie door burgers - u dus -, staat hoog in het vaandel bij de ontwikkeling van de leefomgeving. De gemeente staat participatie voor. De praktijk blijkt weerbarstig. Wij zullen vasthoudend moeten zijn en blijven waar het gaat om de gemeente en de politiek mee te krijgen in het verwerklijken van onze doelstelling.

Bewoners kunnen zelf actief een bijdrage leveren aan een plezierig en veilig leefklimaat door melding te maken van zaken die overlast geven. Van de gemeente vragen wij hier passend op te acteren. Dat vergt waar nodig aanpassing van beleid (apv?) en voldoende handhaving. Er zijn bewoners die opteren voor een surveillancegroep.

Betrokken Burgers zijn onmisbaar voor een toekomstbestendige leefomgeving stelt het onlangs verschenen [Signalenrapport](#) van het Planbureau voor de leefomgeving. Dat rapport kan een leidraad vormen voor ons handelen.